

**ADIYAMAN
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

TÜRKÇE

TEKRAR FÖYÜ

**1. SINIF
4. TEMA**

**ADIYAMAN
2021**

Bu Çalışma İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Koordinasyonunda

Besni Sarıkaya Ortaokulu,

Gölbaşı Ümit Özet Ortaokulu ve

Tut Öğütlü Ortaokulunun

katkılarıyla hazırlanmıştır.

FIİL ÇEKİMLERİ

Çekimli fiiller kip ve kişi eki alan fiillerdir. Fiil çekim ekleri, fiil kök veya gövdelerine eklenerek fiillerin zamanını, yapılış şeklini ve şahsını (eylemi yapan kişiyi) belirtirler. Fiil çekimini fiillerde kip, fiillerde kişi, fiillerde olumsuzluk, fiillerde anlam kayması ve fiillerde soru başlıkların inceleyebiliriz.

1. Fiillerde Kip Fiiller, zaman ve anlam özelliklerine göre türlü ekler olarak değişik biçimlerde kullanılırlar. Bu kullanılış biçimlerinin her birine kip denir. Kipler haber ve dilek kipleri olarak ikiye ayrılır.

A) Bildirme (Haber) Kipi Ekleri

Belirli bir zaman anlamı taşıyan kiplerdir. Haber kipleri, fiilin geçmişte yapıldığını, geniş zamanda yapıldığını, yapılmakta olduğunu veya gelecekte yapılacağını haber verir. Dilimizde 4 temel zaman vardır, bunlar:

1) Geçmiş zaman

- a) Bilinen (görülen / belirli) geçmiş zaman
- b) Öğrenilen (duyulan / belirsiz) geçmiş zaman

2) Şimdiki zaman

3) Gelecek zaman

4) Geniş zaman

Geçmiş Zaman Kipi Görülen, tanık olunan, bilinen veya yapıldığından emin olunan geçmişe ait bir eylemin anlatılmasında veya bildirilmesinde kullanılır.

Geçmiş zaman kipi ikiye ayrılır:

a) Bilinen (görülen / belirli) Geçmiş Zaman Kipi

Fiile (kök veya gövde) “-dı/di/-du/-dü; -tı/-ti/-tu/-tü” eki getirilerek yapılır.

Örnek

- Geçen hafta arkadaşımınla beraber alışverişe gittim.
- Hasta olduğu için çok geç bir saatte uyandı.
- Mutfakta kötü bir koku var, anlaşılan yemek yandı.
- Malazgirt Savaşı 1071 yılında yapıldı.

b) Öğrenilen (Duyulan / Belirsiz) Geçmiş Zaman Kipi (-miş / -miş / -muş / -müş)

Görülmeyen, başkasından duyulan veya bittikten sonra fark edilen geçmişe ait bir eylemin anlatılmasında veya bildirilmesinde kullanılır.

Örnek

- Bulvardaki kaza nedeniyle yol kapanmış.
- Tatile gidince evdeki çiçeklerim solmuş.
- Bir varmış, bir yokmuş.

Şimdiki Zaman Kipi (-yor)

Yapılmakta olan, henüz tamamlanmamış bir eylemin anlatılmasında veya bildirilmesinde kullanılır.

Örnek

- Ahmet salonda televizyon izliyor.
- Senin yüzünden bir türlü öğretmeni dinleyemiyorum.

Gelecek Zaman Kipi (-ecek / -acak)

Gelecek zaman içerisinde bir eylemin bildirilmesinde kullanılır.

Örnek:

- Yarınki buluşmaya onu davet etmeyeceğiz.
- İki sene sonra liseye başlayacağım.
- Henüz saat erken, okula saat 9'da gidecek. Geniş Zaman Kipi (-r /-(a)r / -(e)r / -(ı)r / -(i)r / -(u)r / -(ü)r) Geniş zaman, işin başlayıp devam ettiğini ve devam edeceğini gösterir. Geniş zaman, geçmiş, gelecek ve şimdiki zamanı içine alan bir zamandır. Bu zamanda hiçbir sınırlama ve kesinlik yoktur. Fiillere -r, ar, -er, -ır, -ir, -ur, -ür ekleri getirilerek yapılır.

Örnek

- Sabahları spora giderim.
- Su, 100 derecede kaynar.

B) Dilek Kipi Ekleri

Bir dileği, bir isteği, tasarlanan bir hareketi anlatan kiplerdir. Dilek kiplerinde zaman anlamı yoktur. Dilek kipleri dörde ayrılır, bunlar:

- 1) Gereklilik kipi
- 2) Şart-Dilek kipi
- 3) İstek kipi
- 4) Emir kipi

Gereklilik kipi (-meli / -malı)

Eylemin yapılmasının gerekli veya zorunlu olduğunu ifade eder.

Örnek

- Artık ona gerçeği söylemelisin.
- Kilo vermek için sağlıklı beslenmeliyim.

Şart- Dilek kipi (-se / -sa)

Fiil kök veya gövdesine gelerek söz konusu olan işin dileğe ve şarta bağlı olduğunun bildirilmesini sağlar. Olumsuzu “-ma, -me” ekiyle yapılır.

Örnek

- Kış gelse de kardan adam yapsak
- Biraz gayret edersen bu sorunun da üstesinden geleceksin.
- Yağmur yağmazsa pikniğe gidebiliriz.

İstek Kipi (-e, -a)

Cümleye istek ve dilek anlamı katar. Örnek Artık İzmir’e geleyim de seni bir göreyim. Çöplerimizi yere atmamalım ki çevremiz temiz olsun.

Emir Kipi (-)

Eylemin yapılması gerektiğini emir şeklinde bildirir. Emir kipinin eki yoktur, kişi ekleriyle çekimlenir. Birinci tekil ve birinci çoğul şahsın emir çekimi yoktur.

Örnek

- Kütüphanede gürültü yapmayın.
- Yaya geçidini görmediğiniz yerlerde karşıdan karşıya geçmeyiniz.

2. Fiillerde Anlam Kayması

Bir cümlede fiilin aldığı kip veya zaman ekiyle cümlenin anlamındaki zaman veya kipi farklı olmasına fiilde anlam / zaman kayması denir.

Örnek

- Hükümdar bir gece onu çok tedirgin eden bir düş görür. (Geniş zaman eki geçmiş zamanda kullanılır.)
- Yarın sabah yola çıkarım. (Geniş zaman gelecek zamanda kullanılmış.)
- Marketten domates dışında bir şey almayacaksın. (Gelecek zaman eki emir kipinde kullanılmış.)
- Her sabah bir saat koşuyorum. (Şimdiki zaman eki geniş zamanda kullanılmış.)

3. FİİLERDE KİŞİ

Fiilde bildirilen iş, oluş ya da durumun kim tarafından yapıldığını belirten eklerdir. Kişi ekleri, cümlede işi yapanı yani özneyi bildirir. Kişi ekleri, fiillerde kip eklerinden sonra gelir.

Kişi(Şahıs)

Kişi(Şahıs)	Fiil –Kip-Kişi Ekleri	Kişi (Şahıs)	Fiil-Kip-Kişi Ekleri
1.tekil kişi	Sev-di-m	1. tekil kişi (ben)	Yürü-meli-y-im
2. tekil kişi (sen)	Sev-di-n	2. tekil kişi (sen)	Yürü-meli-sin
3. tekil kişi (o)	Sev-di	3. tekil kişi (o)	Yürü-meli
1. çoğul kişi (biz)	Sev-di-k	1. çoğul kişi (biz)	Yürü-meli-y-iz
2. çoğul kişi (siz)	Sev-di-niz	2. çoğul kişi (siz)	Yürü-meli-siniz
3. çoğul kişi(onlar)	Sev-di-ler	3. çoğul kişi(onlar)	Yürü-meli-ler

4. Fiillerde Olumsuzluk

İşin, oluşun veya hareketin yapıldığını veya ilerde yapılabileceğini bildiren fiillere olumlu fiil; işin oluşun veya hareketin yapılmadığını veya ilerde yapılamayacağını bildiren fiillere olumsuz fiil denir. Fiillerin olumsuz biçimleri, kip ve kişi ekinden önce “-me, ma” eki getirilerek yapılır.

OLUMLU	OLUMSUZ	TÜRÜ
döktük	dökmedik	görülen geçmiş zamanın olumsuzu
güvenmişiz	güvenmemişiz	duyulan geçmiş zamanın olumsuzu
düşüneceksin	düşünmeyeceksin	gelecek zamanın olumsuzu
gelseler	gelmeseler	şart kipinin olumsuzu

- Geniş zamanın olumsuzunda diğer kiplerden farklı olarak -maz/-mez eki getirilir.

Örnek Nasıl olsa çağırırsak da gelmezler.

5. FİİLLERDE SORU

Fiiller, kendinden sonra eklenen “mı, mi, mu, mü” soru ekleriyle soru anlamı kazanır. “mi” soru eki, kendinden önce gelen sözcüklerden ayrı, kendinden sonra gelen eklerle ise bitişik yazılır.

Örnek

- Haftaya sinemaya gidecek miyiz?
- Ben burada yokken telefonum çaldı mı?

sim Çekim Ekleri

İsim ve isim soylu sözcüklere (zamir, sıfat, zarf) gelerek onlara cümlede çeşitli anlam ve görev yükleyen ekler isim çekim eki adı verilir.

1. Çokluk (Çoğul) Ekleri

Çokluk eki “-lar/-ler” eklendiği ismin sayı bakımından çokluğunu gösterir. Bunun dışında cümleyekattığı çeşitli anlamlar vardır.

Çokluk ekinin cümleye kattığı bazı anlamlar şunlardır:

a. Abartma anlamı

Örnek:

Dünyalar kadar ödevim var.

b. Saygı anlamı

Örnek:

Müdür Beyler, toplantıya katılmayacakmış.

c. Aile anlamı

Örnek:

Yarın Berkaylar bize gelecekmiş.

d. Benzerlik anlamı

Örnek:

Nice Aziz Nesinler yetiştireceğiz.

e. Soy anlamı

Örnek:

Türkler köklü bir geçmişte sahiptir.

f. Yaklaşıklık anlamı

Örnek:

On yaşlarında bir çocuk bulundu.

İsim Durum (Hâl) Ekleri

Türkçede ismin beş hâli vardır. Bunlardan yalın hâl ek almaz. Hâl ekleri isimleri; belirtme, yönelme, bulunma ve ayrılma hâleriyle tamamlar.

a. Belirtme Hâli (İsmin -i Hâli)

İsimlerin “-ı, -i, -u, -ü” eklerinden birini almış hâlidir. Fiilin neyi etkilediğini gösterir.

Örnek:

Çantayı çok beğendim.

Kediyi eve aldık.

b. Yönelme Hâli (İsmin -e Hâli)

İsimlerin “-e, -a” eklerinden birini almış hâlidir. Yer, zaman, yönelme bildirir.

Örnek:

Akşam eve gideceğim.

Sorularıma neden cevap vermiyorsun?

c. Bulunma Hâli (İsmin -de Hâli)

İsimlerin “-de, -da” eklerinden birini almış hâlidir. Yer, durum, zaman bildirir.

Örnek:

Yavru kedi çatıda mahsur kalmış.

Öğretmeni ayakta bekliyoruz.

d) Ayrılma, Çıkma Hâli (İsmin -den Hâli)

İsimlerin “-den, -dan” eklerinden birini almış hâlidir. Yer, durum, neden bildirir.

Örnek:

İş yerinden çıkınca buluşacağız.

Sabahtan yola çıkalım.

İyelik Ekleri

İsim veya isim soylu sözcüklere gelerek, onların kime veya neye ait olduklarını gösteren eklerle iyelik ekleri adı verilir. Bu ekler sahip olunma anlamı ifade ettiğinden, sahiplik eki şeklinde de adlandırılabilir.

1. tekil şahıs iyelik eki (ben): -im, -im, -um, -üm
2. tekil şahıs iyelik eki (sen): -ın, -in, -un, -ün
3. tekil şahıs iyelik eki (o): -ı, -i, -u, -ü
1. çoğul şahıs iyelik eki (biz): -mız, -miz, -muz, -müz
2. çoğul şahıs iyelik eki (siz): -nız, -niz, -nuz, -nüz
3. çoğul şahıs iyelik eki (onlar): -ları, -leri

Örnek:

- Defterim sınıfta kalmış. (1. tekil şahıs iyelik eki)
 Düşüncelerin beni çok etkiledi. (2. tekil şahıs iyelik eki)
 Görüşmeleri biraz sonra bitecek. (3. çoğul şahıs iyelik eki)

ek başına anlamı olmayan imek fiiline, ek fiil denir. Ek fiil ekleri “-idi, -imiş, -ise ve ek fiilin olumsuzu değil” dir. Ek fiilin iki işlevi vardır: İlk işlevi isim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapmaktır, diğer işlevi ise basit zamanlı fiillere eklenerek onları birleşik zamanlı yapmaktır.

1. İsim Cümlelerinde Ek Fiil

İsim cümleleri, isim soylu sözcüklerin ek fiil olarak yüklem hâline getirilmesiyle oluşturulur. İsim cümlelerinde ek fiil, dört kiple çekimlenir.

1.1 Ek Fiilin Görülen Geçmiş Zamanı

İsmlere “idi” getirilerek yapılır ve geçmişte bahsedilen duruma tanık olma anlamı taşır. Getirildiği sözcüğe göre “-dı / -di / -du / -dü / -tı / -ti / -tu / -tü” şeklinde kullanılır.

Örnek

- O zamanlar ben küçük bir çocuktum. (çocuk idim.)
 - Geçen sene Temmuz ayında hava sıcaklığı normalin üzerindediydi. (üzerinde idi)
- Ek fiillerin olumsuzu “değil” sözcüğü ile yapılır.
- Ona baktığımda odasında değildi. (odasında değil idi.)

1.2 Ek Fiilin Öğrenilen Geçmiş Zamanı

Geçmişte bahsedilen durumu başkasından duyma, sonradan öğrenme, fark etme anlamı taşır ve isimlere “imiş” getirilerek yapılır. Getirildiği sözcüğe göre “-miş / -miş / -muş / -müştü” şeklinde kullanılabilir.

Örnek

- Ailesi İstanbul’un köklü ailelerindenmiş. (ailelerinden imiş)
- Evladım, hayatta en kıymetli şey merhametmiş. (merhamet imiş.)
- Onu aradığımda henüz toplantıda değilmiş. (toplantıda değil imiş.)

1.3 Ek Fiilin Geniş Zamanı

Ek fiilin geniş zamanı şahıs ekleriyle kullanılır. Yalnızca “o” ve “onlar” zamirlerinde “-dır” eki kullanılmaktadır. Yani ek fiilin geniş zamanı kişi ekleriyle kaynaşmıştır.

Örnek:

- Bence yılın en güzel ayı nisan. (nisandır/nisan idir.)
- Babam 25 senedir öğretmen. (öğretmendir/ öğretmen idir.)
- Toplu taşımada yüksek sesle telefonla konuşmak ayıptır. (ayıp idir.)
- Demek yıllardır profesyonel yüzücüsünüz.
- Sen dürüst bir insan değilsin.

Ek Fiil

1.4 Ek Fiilin Şartı

Eklendiği isim ve isim soylu sözcükleri yüklem yapmaz, cümleye koşul anlamı katar. İsimlere “ise” getirilerek yapılır.

Örnek

- Daha iyiyse taburcu işlemlerinizi başlatalım. (iyi iseniz)
 Elmalar çürükse yenisini al. (çürük ise)
 Aldığın kazak güzel değilse yenisıyla değiştirelim. (güzel değil ise)

2. Fiil Cümlelerinde Ek Fiil

Yalnızca bir kip eki almış, yani basit zamanlı fiiller ek fiil olarak birleşik zamanlı fiil hâline gelirler. Birleşik zamanlı fiillerde ikinci kip eki her zaman ek fiildir.

Fiil cümlelerinde ek fiil,

1. Ek Fiilin Hikâye Birleşik Zamanı (idi)
2. Ek Fiilin Rivayet Birleşik Zamanı (imiş)
3. Ek Fiilin Şart Birleşik Zamanı (ise)

olarak üç kiple çekimlenir.

Örnek•

Yemeğin altını kısmışsın. (basit zamanlı fiil)

Yemeğin altını kısmıştın. (birleşik zamanlı fiil)

• Biz çıkmadan eve geldi. (basit zamanlı fiil)

Geldiyse biz evden çıkalım. (birleşik zamanlı fiil)

• Aferin, öğretmenini iyi dinlemişsin. (basit zamanlı fiil)

Öğretmenini iyi dinlemiştin. (birleşik zamanlı fiil)

1.4 Ek Fiilin Şartı

Eklendiği isim ve isim soylu sözcükleri yüklem yapmaz, cümleye koşul anlamı katar. İsimlere “ise” getirilerek yapılır.

Örnek

Daha iyiyse taburcu işlemlerinizi başlatalım. (iyi iseniz)

Elmalar çürükse yenisini al. (çürük ise)

Aldığın kazak güzel değilse yenisıyla değiştirelim. (güzel değil ise)

2. Fiil Cümlelerinde Ek Fiil

Yalnızca bir kip eki almış, yani basit zamanlı fiiller ek fiil olarak birleşik zamanlı fiil hâline gelirler. Birleşik zamanlı fiillerde ikinci kip eki her zaman ek fiildir.

Fiil cümlelerinde ek fiil,

1. Ek Fiilin Hikâye Birleşik Zamanı (idi)
2. Ek Fiilin Rivayet Birleşik Zamanı (imiş)
3. Ek Fiilin Şart Birleşik Zamanı (ise)

olarak üç kiple çekimlenir.

Örnek

• Yemeğin altını kısmışsın. (basit zamanlı fiil)

Yemeğin altını kısmıştın. (birleşik zamanlı fiil)

• Biz çıkmadan eve geldi. (basit zamanlı fiil)

Geldiyse biz evden çıkalım. (birleşik zamanlı fiil)

• Aferin, öğretmenini iyi dinlemişsin. (basit zamanlı fiil)

Öğretmenini iyi dinlemiştin. (birleşik zamanlı fiil)

Fiillerde Anlam Kayması

Fiiller, haber kipi ekleri ve dilek kipi ekleri alırlar. Bazen bu durum değişebilir. Fiilin aldığı kip veya zaman ekiyle cümlenin anlamındaki zaman veya kip farklı olabilir. İşte bu duruma **fiilde anlam/ zaman kayması** denir.

Örnek : Akşam geliyorum. (Biçim: şimdiki zaman, anlam: gelecek zaman)

Bugün gelirim. (Biçim: geniş zaman, anlam: gelecek zaman)

Konuşma nedir?

Konuşma, belirli sesler çıkarmak değildir. Çıkarılan sesler sonucu ortaya anlamlı kelimeler bütünü

koymak ve bu kelimeler bütünüyle kendimizi ifade etmektir.

Konuşma, insanı diğer canlılardan ayıran, günlük yaşamda en çok kullanılan becerilerdendir. İnsanlar

arasında iletişim çoğunlukla konuşma yoluyla sağlanmaktadır.

Konuşma güdümlü konuşma, serbest konuşma, eleştirel konuşma, yaratıcı konuşma, empati kurarak

konuşma, katılımlı konuşma, kelime ve kavram havuzundan seçerek konuşma gibi türlere ayrılır.

Şimdi bu konuşma türlerini yakından tanıyalım:

1. Güdümlü Konuşma

Bir konu belirlenir. Kişilerin, bu konu hakkındaki duygularını, düşüncelerini etkili bir şekilde ifade etmeleri beklenir.

2. Serbest Konuşma

Herhangi bir konuda düşüncelerin sözlü olarak ifade edilmesidir.

3. Eleştirel Konuşma

Konu bütün yönleriyle aktarılır sonrasında konuyla ilgili olumlu ya da olumsuz düşünceler ortayakonur ve çözüm önerileri sunulur.

4. Yaratıcı Konuşma

Belirlenen konu etrafında sırayla konuşulur ve herkes kendinden önceki konuşmacıyı iyi dinleyip onun söylediklerinde hareketle konuyu devam ettirir.

5. Empati Kurarak Konuşma

Karşısındaki kişinin duygu ve düşüncelerini anladığını hissettirerek konuşmaktır.

6. Katılımlı Konuşma

Konuşmacı, dinleyicileri konuşma sürecine katmak amacıyla konuşmasını zaman zaman keser. Konu

ile ilgili sorular sorar ya da konunun ilgi çekici yönleri üzerinde durur. Bu sayede konunun kolay anlaşılmasını sağlar.

7. Kelime ve Kavram Havuzundan Seçerek Konuşma

Konu ile ilgili bir kelime havuzu oluşturulur. Konuşma yapılacağı zaman kelime ve kavram havuzundan

seçilen kelimelerden yararlanırılır.

Konuşma Becerisinin Geliştirilmesinde Kullanılan Teknikler

Konuşma becerisini geliştirmek için bazı teknikler kullanılmaktadır.

Bu teknikler:

- **Sesli okuma yapılması**
- **Serbest anlatma çalışmalarının yapılması**
- **Okunan metnin anlatılması**
- **Sıralama, ilişki kurma, yorumlama çalışmalarının yapılması**
- **Tekerleme çalışmalarının yapılması**, olarak sıralanabilir.

Konuşma Kurallarına Uygun Konuşma

Konuşmanın etkili ve doğru bir şekilde gerçekleşmesi için bazı temel kurallar vardır.

Bunlar;

- Vurgu ve tonlamaya dikkat edilmeli,
- Akıcı konuşulmalı,
- Söylenecek kelimeler yerinde ve anlamına uygun kullanılmalı,
- Kelimeler doğru telaffuz edilmeli,
- Uzun cümleler kurulmamalı,
- Çok yavaş ya da çok hızlı konuşulmamalı,
- Ses tekrarı yapılmamalı,
- Gereksiz kelimeler kullanılmamalı
- Düzgün ve amacına uygun olmalı, olarak sıralanabilir.

A. BASİT FİLLER

Yapım eki almayan, kök durumundaki fiillerdir.

Çekim eki alabilirler çünkü çekim ekleri sözcüğün anlamını, yapısını değiştirmez.

Örnekler

İki saattir mahallede gez

Fiil kökü

(Yarım yargı) iyor

Kip eki

(Çekim eki) uz.

Kişi eki

(Çekim eki)

Ne yap

Fiil kökü

(Yarım yargı) acak

Kip eki

(Çekim eki) sınız?

Kişi eki

(Çekim eki)

B. TÜREMİŞ FİLLER

İsim ya da fiil köklerine, fiil yapma özelliği olan yapım ekleri getirilerek yapılır.

Çekim eki alıp almaması fark etmez.

Örnekler

Tatilde güneş

İsim kökü len

Yapım eki di

Çekim eki k.

Çekim eki

Masayı yap

Fiil kökü iş

Yapım eki tır

Yapım eki dı

Çekim eki lar

Çekim eki

Dedem salonda namaz kılıyor.

Ev işlerinde anneme yardım ettim.

Komşumuz Ayşe, yine hasta olmuş.

Komutan öyle emir buyurdu.

Allah, rahmet eylesin.

Yardımcı eylemlerle birleşik fiil oluşturulurken türeme, düşme gibi ses olayları olursa yardımcı fiil, isme bitişik yazılır.

Örnekler

sabır et- → sabret-

kahır ol- → kahrol-

his et- → hisset-

kayıt ol- → kaydol-

Uyarı

Bu ve benzeri sözcükleri bitişik yazmazsak yazım yanlış olur.

Yardımcı fiil olarak kullanılan sözcükler asıl fiil olarak da kullanılabilir.

Örnekler

Ağaçtaki elmalar olmuş. → Asıl fiil, olgunlaşmak anlamında kullanılmış.

Çocuk, herhalde nazar olmuş. →Yardımcı fiil olarak kullanılmış.

Bu ev 400.000 TL eder. →Asıl fiil, maddi değer anlamında kullanılmış.

Devlet okulunu tercih ettim. →Yardımcı fiil olarak kullanılmış.

3. Anlamca Kaynaşmış (Deyimleşmiş/Öbekleşmiş) Birleşik Fiiller

İsim ya da isim soylu sözcüklerin bir eylemle kalıplaşarak oluşturduğu fiillerdir.

Deyimler, anlamca kaynaşmış birleşik fiiller grubuna girer.

Örnekler

Nedense bugünlerde ağzından çıt çıkmıyor.

Sevinçten ağzı kulaklarına vardı.

Sana çok güzel bir kıyak yapacağım.

Hedeflerinizden asla vazgeçmeyin.

Sınıftaki herkes LGS'ye başvurduC. BİRLEŞİK FİLLER

1. Kurallı Birleşik Fiiller

a. Yeterlik Fiili

Fiil kök ya da gövdelerine “-ebil(mek)” getirilerek yapılır.

Cümleye gücü yetme, olasılık gibi anlamlar katar.

Örnekler

Babam, her türlü vasıtayı kullanabiliyor. (Gücü yetme)

Bu yaz çok sıcak geçebilir. (Olasılık)

Yarın getirmek şartıyla kitabı alabilirsiniz. (İzin verme)

Uyarı

Yeterlik fiilinin olumsuzunda hata yapmamak için olumsuzluk ekinde önce “-a/-e” seslerini arayın.

Yapabilirim → Yapamam

Çıkabilirim → Çıkamam

Verebilirim →Veremem

Giyebilirim → Giymem (Olumsuzunda yeterlik yok çünkü olumsuzluk ekinde önce “-a/-e” seslerinden biri yok.)

Yapamayabilirim

Gelemeyebilirim

Alamayabilirim

Yeterlik fiili, gücü yetmeme ihtimali anlamı taşıyorsa bu şekilde de olumsuzu yapılabilir.

b. Tezlik Fiili

Fiil kök ya da gövdelerine “-iver(mek)” getirilerek yapılır.

Cümleye çabukluk, kolaylık, beklenmezlik gibi anlamlar katar.

Örnekler

Köşeyi dönünce birden karşıma çıkıverdi. (Beklenmezlik)

Yarım saatte her işi bitiriverdi.(Kolaylıkla)

Şunu hemen Hasan amcana götürüver. (Çabukluk)

Tezlik fiilinin olumsuzu iki şekilde de yapılabilir:

Gelivermedi

Gelmeyiverdi

c. Sürerlik Fiili

Fiil kök ya da gövdelerine “-egel(mek), -ekal(mak), -edur(mak)” getirilerek yapılır.

Eylemin devam ettiği anlamını katar.

Örnekler

Sen bizi okulun önünde bekleyedur.

Ali'nin yaptığı çalışmayı görünce bakakaldık.

Yüzyıllar boyunca bu hep böyle süregeldi.

Uyarı

Sürerlik fiilinin olumsuzluğu yoktur.

d. Yaklaşma Fiili

Fiil kök ya da gövdelerine “-eyaz(mak)” getirilerek yapılır.

Eylemin gerçekleşmesine çok yaklaşıldığı (neredeyse, az kalsın) anlamı katar.

Örnekler

Önüne bakmadan koşan çocuk, düşeyazdı.

Çocuk, su diye çamaşır suyunu içeyazdı.

2. Yardımcı Eylemle Kurulan Birleşik Fiiller

Et-, ol-, kıl-, eyle- ve buyur-” eylemlerinin kendisinden önceki sözcükle birleşmesiyle oluşur.(1)

Kaynak : www.eba.gov.tr

1 : www.turkcedersi.net

A. BOŞLUK DOLDURMA

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yazınız. (iş, oluş, durum)

1. Kitabı yırttım. (.....)
2. Erkenden yattı. (.....)
3. Bebek uyandı. (.....)
4. Yapraklar sarardı. (.....)
5. Ödevini yapıyor. (.....)

B. Aşağıdaki boş bırakılan yerlere uygun metin türlerini yazınız.

1-Gazetelerde köşe yazısıdır, günlük hayatta yaşananları yansıtır. Bu metin türüne..... denir.

2-Bir kişinin yaşadığı ya da tanık olduğu bir olayı üzerinden zaman geçtikten sonra anlatmasınadenir.

3-Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayları anlatan kısa yazılaradenir

4-Genellikle hayvanların konuşturulduğu ve sonunda ders çıkartmayı amaçlayan yazı türünedenir.

C. Aşağıdaki boş bırakılan yerlere uygun metin türlerini yazınız.

1-Bir konuda okuyucuya bilgi veren ya da bir düşünceyi açıklayan, kanıtlamaya çalışan gazete ve dergi yazılarınadenir.

2-Bir konuda yazarın kişisel düşüncelerini, kesin kurallara bağlamadan, samimi bir dilde ve özgürce anlattığı düz yazıdır. Yazar, kendi kendisiyle konuşur gibi yazar, ileri sürülen görüşlerin ispatlanması zorunlu değildir. Okuyucunun doğruyu bulmasına yardım eder, insanı düşünmeye, yorum yapmaya sevk eder.de yazar kişisel görüşlerini anlatır.

3-Bir sanatçının, bir sanat eserinin iyi ve kötü yanlarını ortaya koyarak onun gerçek değerini belirleyen yazılaradenir.

4- Olmuş ya da olması mümkün olayları belli bir plan çerçevesinde yer ve zamana bağlı olarak anlatan kısa yazılardır. Genel hatlarıyla romana benzer fakat romandan kısadır.' ler, çoğunlukla, birkaç sayfa uzunluktadır.

5- Yaşanması olası olmayan, kahramanları hayal ürünü ve olağanüstü özellikler taşıyan yazı türünedenir.

Ç. Aşağıdaki boş bırakılan yerlere uygun metin türlerini yazınız?

1- Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olayları yer zaman kişiler vb. unsurların detaylı anlatıldığı yazı türünedenir.

2- Olağanüstü olayları olağanüstü kişilere bağlı olarak anlatan yazı türüne anlatanadenir.

3- Yazarın herhangi bir konuda duygu ve düşüncelerin serbest biçiminde yazmasınadenir

4- Bir kişinin, bir eserin, bir konunun olumlu ve olumsuz yönlerinin değerlendirildiği yazılaradenir.

D. Aşağıdaki boş bırakılan yerlere uygun metin türlerini yazınız.

1- Ünlü kişilerin yaşam öykülerinin anlatıldığı yazın türüne.....denir.

2- Gezip görülen yârlerin kültürel ve sosyal yönünden anlatıldığı yazın türüne.....denir.

3- Alanında tanınmış kişilerin kendi yaşam öykülerinin anlatıldığı yazın türüne.....denir.

4- Bilimsel konularda yazılan yazarın düşüncelerini ispatlama amacı güttüğü yazın türünedenir.

E. Aşağıdaki boş bırakılan yerlere uygun metin türlerini yazınız.

1- Bir kimsenin yaşadıklarını günü gününe yazdığı yazılara.....denir.

2- Herhangi bir olay veya durumu sahnede canlandırmak amacıyla yazılmış yazı türünedenir.

3- Bir milleti derinden etkileyen kahramanlıklarını, savaşlarını anlatıldığı yazı türünedenir.

4- Genellikle olağanüstülüklerinin konu edinildiği günümüze yalın bir dille aktarılan, söyleyeni belli olmayan yazı türünedenir.

DOĞRU YANLIŞ

A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- 1-() “Babam düzenli olarak kitap okur.” cümlesinde dilek kipi vardır.
- 2-() “Kürşat’ta bizimle gelse.” cümlesinde çekimli bir fiil vardır.
- 3-() “Okuldan çıktığı gibi eve gider.” cümlesinde geniş zaman kipi kullanılmıştır.
- 4-() Emir kipinin 1. tekil ve çoğul kişilere çekimi yoktur.
- 5-() Dilek kipleri haber bildirir.

B. Aşağıdaki cümlelerden amaç - sonuç bakımından doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- 1-()Ders çalışmak için arkadaşlarına gitti.
- 2-()Oyuncaklarıyla oynayabilirsin ama sonra toplayacaksın.
- 3-()İngilizce öğrenmek için kursa yazıldı
- 4-()İngilizcesi iyi olduğu için yurt dışına gitti..
- 5-() Koşuda birinci olmak için sıkı çalışmalısın.

C. Aşağıdaki cümlelerden koşul- sonuç bakımından doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- 1-() Yürümekten zorlandığı için sık sık yere düşüyor.
- 2-() Oyuncaklarıyla oynayabilirsin ama sonra toplayacaksın.
- 3-() Yağmur yağdıkça her yere çam ağaçlarının kokusu sinerdi.
- 4-() Akşam olsun da ne yapacağımıza karar veririz.

Ç. Aşağıdaki cümlelerin neden- sonuç bakımından doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- 1-() Ödevlerini yapmadığı için sınıfta kaldı.
- 2-() Yağmur yağdığı için sinemaya gidemediler.
- 3-() Yağmur yağdıkça her yere çam ağaçlarının kokusu sinerdi.
- 4-() Haftaya geri vermek üzere kitabımı ödünç alabilirsin.
- 5-() Akşam olsun da ne yapacağımıza karar veririz.

D.Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1-Koşul sonucun diğer adı neden -sonuçtur.

2-Sebeup sonucun diğer adı neden -sonuçtur.

3-Amaç sonucun diğer adı şart- sonuçtur.

4-Şart sonucun diğer adı amaç-sonuçtur.

E.Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1-()Yağmur yağdığı için şemsiyesini yanına aldı. Bu cümle “amaç sonuç” cümlesine örnektir.

2-()Top oynamak için arkadaşlarıyla buluşmaya gitti. Bu cümle “amaç sonuç” cümlesine örnektir.

3-()Sana kitabımı veririm yalnız yarın geri getireceksin. Bu cümle” koşul sonuç” cümlesine örnektir.

4-() Sonbahar geldiği için ağaçlar yaprak döküyor. Bu cümle “neden sonuç” cümlesine örnektir.

F. Aşağıdaki sorularda cümlelerin başındaki yay ayraçların içerisine verilen bilgi doğru ise ‘D’ yanlış ise ‘Y’ yazınız.

1. (...) ‘Okulda herkeze üçer kitap dağıtıldı.’ cümlesinde yazım yanlışı yoktur.

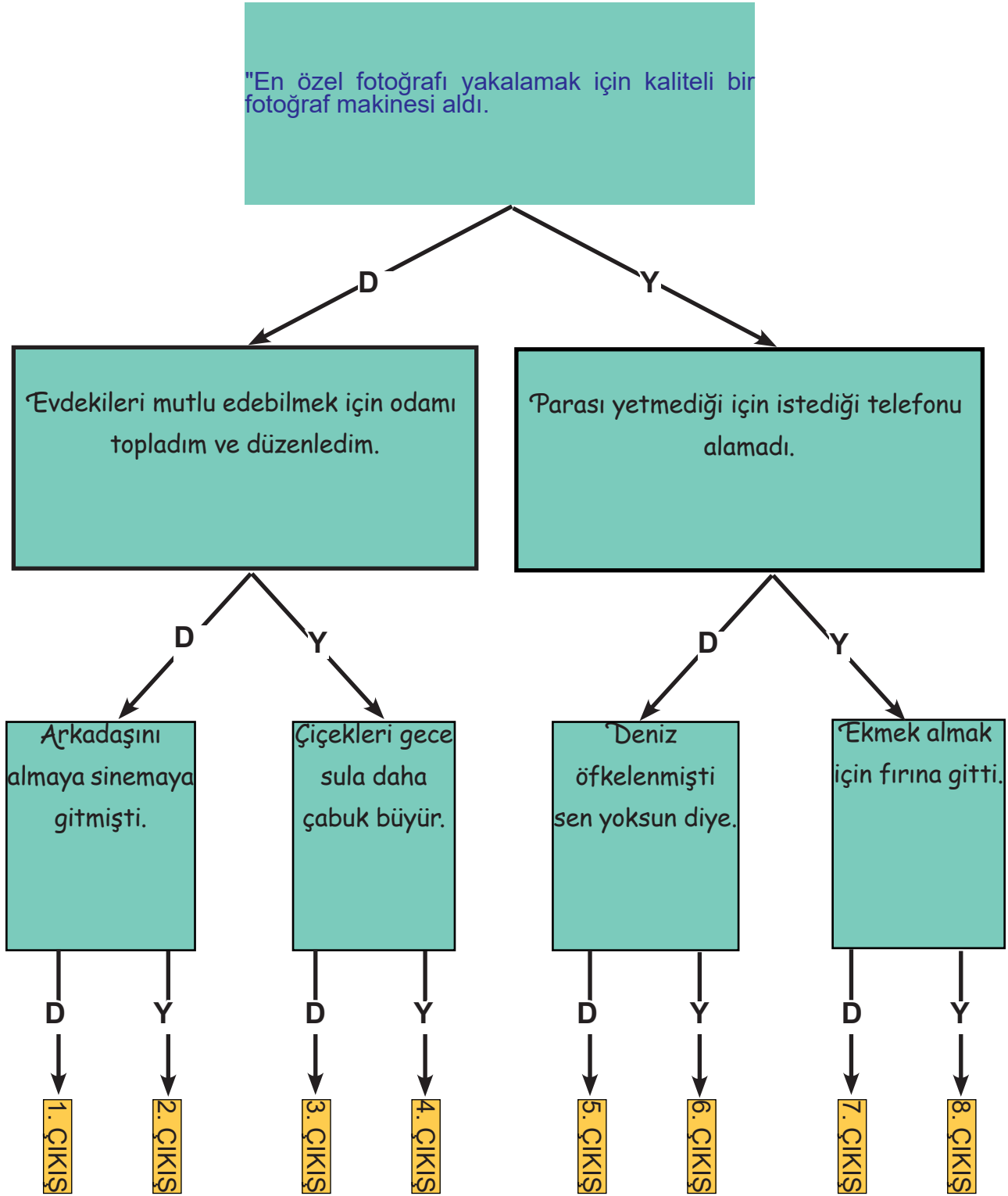
2. (...)’Ankara kalesi şehrin göbeğinde yer alır.’ cümlesinde yazım yanlışı vardır.

3. (...)’Etekleri zil çalmak’ sevinmek anlamında kullanılan bir deyimdir.

4. (...)Öznel yargılar kişiden kişiye değişen doğruluğu ya da yanlışı kanıtlanamayan yargılardır.

5. (...)’Sultan Alparslan 1071’de Malazgirt Zaferini kazanıyor.’ cümlesinde zaman (anlam) kayması yoktur.

A.
Kutay amaç-sonuç cümlelerini takip ederek yola çıktığında hangi çıkışa ulaşır?

B.Batuhan hangi yöne ilerlerse sebep sonuç ilişkisinin olduğu cümleyi bulur?

Güzel bir hayatı olsun diye gecesini gündüzüne katıyor.

K

Borçlardan kurtulmak için evini satmış.

B

Yabancı dil öğrenmek için kurslara gidiyor.

D

G

Yağmur yağınca sokaktaki insanlar yer aradı.

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük farklı bir çekim eki almıştır?

- A) Köpeği bahçede besliyorum.
 B) Kalemi hemen hemen her gün kullanıyorum.
 C) Evi kırmızıya boyadık.
 D) Şapkası balkondan aşağı düştü.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iyelik (aitlik) eki almış bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Bu, bardağı taşıran son damla oldu.
 B) Kim ne derse desin, bu dünya benim.
 C) Bugün gezmeyi biraz daha ertelemeliyiz.
 D) Sınava yeterince çalıştım galiba.

3. Günler günler sonra şehre birden bire bir sis çökmüş. Sisin içinde kalan herkes uykuya dalıyormuş. Bu güzel altın kaplı şehre bu sis nerden geldi, neden geldi kimse bilmiyormuş. Kendi macerasını yazmak için yola çıkmış olan şehzade uzaklardan sis çökmüş şehri görmüş. Korkusuzca atını şehre doğru sürmüştü. İnsanların uyduğunu görünce, yolda gördüğü cadının verdiği iksiri içip dalmış sisin içine...

Yukarıdaki metin hangi metin türünden alınmış olabilir?

- A) Fabl
 B) Hikaye
 C) Destan
 D) Masal

4. “Düşüncelerinin yanlışlığı ortaya çıkınca pabucu dama atıldı.” cümlesindeki altı çizili deyim anlamıyla uyumlu olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sandalyeden vazgeçip, kendine koltuk almaya karar verdi.
 B) Düşüncelerini bir bütün olarak ortaya koydu.
 C) Günümüzde hesap makineleri önemini kaybetti.
 D) Misafiriğe giderken birçok hediye de götürdüler.

5. Yaşamak şakaya gelmez,

Büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın

Bir sincap gibi mesela,

Yani, yaşamanın dışında ve ötesinde hiçbir şey beklemeden,

Yani bütün işin gücün yaşamak olacak.

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Abartma
 B) Benzetme
 C) Tezat
 D) Kişileştirme

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinden hal eki kullanılmıştır?

- A) Söz verdiğin zaman tutmak zorundasın.
- B) İnsan ser verip sır vermemelidir.
- C) İnsan nedir, şimdi bildim.
- D) amanı etkili kullanmak hayatı aydınlatır.

8. Kitap üç bölümden oluşmuştur()Benimle yapılan konuşmalar()soruşturmalar() yazdıklarım ()

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere sırasıyla, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (.) (:)(.)(.)
- B) (!)(:)(.)(.)
- C) (:)(,)(,)(.)
- D) (.) (.) (:)(.)

7. Ankara ve çevresinin tarihi, zamanımızdan üç bin yıl ötelere, tarih öncesi çağlara kadar uzanır. Hititler, Frigler, Galatlar, Bizanslılar, sonunda da Selçuklu ve Osmanlı Türkleri ile Ankara, devir devir yüzyılları kucaklar. Ankara adı üzerine söylenen efsane ve hikâyeler pek çok. Biz birkaçını sıralayalım: Önce Ankara adının "Anker" yani "gemi çapası"ndan geldiği söylenir.

Yukarıdaki metinde hangi anlatım biçimi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici Anlatım
- B) Açıklayıcı Anlatım
- C) Tartışmacı Anlatım
- D) Öyküleyici Anlatım

9. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Sobacılık
- B) Gözlükçü
- C) Herkez
- D) Herhalde

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlam kayması vardır?

- A) Milli Marş 12 Mart 1921'de kabul edilmiş.
- B) Mehmet Akif ilk başta yarışmaya katılmayı düşünmemiş..
- C) Israrlar üzerine Akif, marş yazmayı kabul eder.
- D) İstiklal Marşı mecliste dört kez okunmuş.

11. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde fiil emir kipinde çekimlenmiştir?

- A) Damlaya damlaya göl olur.
- B) İşleyen demir ışıldar.
- C) Bugünün işini yarına bırakma.
- D) Kuru laf karın doyurmaz.

12. Aşağıdakilerden hangisinde dilek kipi vardır?

- A) Dün onu ziyarete gittim.
- B) Annem bu saatte işten dönmüş olmalı.
- C) Tatilde Antalya'ya gideceğiz.
- D) Çocuklar törende uslu durmuşlar.

13. Gözümde tüter damların,

Sakız kokulu çamların.

Türkü söyler akşamların,

Bana kendi sesim gelir.

Yukarıdaki mısralarda kaç tane türemiş yapılmış fiil vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

14. Aşağıdakilerin hangisinde yüklem, ek fiilin geniş zamanını almış bir isimdir?

- A) Dev gibi bir orduydu.
- B) Arkadaşlarını ve öğretmenlerini sever.
- C) Herşeyden önce sevgi dolu bir öğretmendir.
- D) O günkü röportajı yapan bendim.

15. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hep yapılan bir olaya işaret eder?

- A) Geldi.
- B) Gelecek.
- C) Gelir.
- D) Gelmiş.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) İyi bir iş bulmak için İstanbul'a gittim.
- B) Yağmurların başlamasıyla çiftçiler rahatladı.
- C) Yaptıklarının yanlışlığını anladığından özür diledi.
- D) Teyzesinden para istediği için annesi oğluna kızmış

17. Aşağıdakilerden hangisinde deyim uygun olarak kullanılmamıştır?

- A) Arkadaşına yaptığından sonra gözünden düştü.
- B) Babasını birden görünce sevindi ve etekleri tutuştu.
- C) Gazetedeği haberi görünce küplere bindi.
- D) Ödevimi yapmazsam akşam canımı okur.

18. Arkadaşımı internette online görünce ona mesaj attım." Bu cümledeki altı çizili sözcüğün Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevrimdışı
- B) Kapalı
- C) Çevrimiçi
- D) Meşgul

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) 3 Aralık 2014 pazartesi günü bir sınavı varmış.
- B) Onlar, Yenibosna Civarından ev almayı düşünüyormuş.
- C) Eğridir gölü, İsparta İli toprakları içinde yer alan bir gölümüzdür.
- D) Hasta, bu tahlili Doktor Ahmet Bey'in istediğini söyledi.

20. Aşağıdakilerin hangisinde eylemin gerçekleşmesi bir koşula bağlıdır?

- A) Yara iyileşmezse merhemi kullanın.
- B) Keşke herkes doğayı korusa.
- C) Kuşlar ağaçlarda ne de güzel ötüyor.
- D) Şiir kitapları bana çok keyif veriyor.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil, fiile "ihtimal" anlamı kazandırmıştır?

- A) Recep bu gürültüde ders çalışmıyordu.
- B) Şaban gittiği her yerde neşe saçardı.
- C) Bahar ağaçların çiçek açtığı mevsimdir.
- D))Ramazan, gece gündüz ders çalışırdı.

22. .O, yazın yaşamına başladığı ilk günden bu yana kimseyi taklit etmemiş, olgun bir sanatçidir.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgün
- B) Ulusal
- C) Başarılı
- D) Evrensel

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “koşul” anlamı vardır?

- A) Buralarda yağmur yağarsa hemen sis çöker.
- B) Kitabı daha alamadığım için ödevi de yapamadım.
- C) Kalem almak için kırtasiyeye gitmiş.
- D) Onu bugün hiç görmedim.

21. “koşmak” fiilini geniş zaman üçüncü çoğul kişiye göre çekimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) koşacaklar
- B) koştunuz
- C) koştular
- D) koşarlar

22. Senden alır türküler ezgisini, tadını

Sen, analar anası, Anadolu kadını

Yurt aşkına, dillere destan adını

Sen, analar anası, Anadolu kadını”

Bu dörtlükte kaç tane çekimli fiil kullanılmıştır?

- A) 4
- B) 3
- C) 2
- D) 1

23. ““Anasına bak, kızını al; kenarına bak, bezini al.”

Atasözündeki eylemlerin kip ve kişisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) istek kipi-2.tekil kişi
- B) emir kipi-2. tekil kişi
- C) gereklilik kipi-1. tekil kişi
- D) geniş zaman-1. tekil kişi

24. “O gün okulun ilk günüydü. Heyecandan gözüme uyku girmemişti. Erkenden kalktım. Elimi, yüzümü yıkayıp okul kıyafetlerimi giydim. Gidip annemi kahvaltı hazırlaması için uyandırdım.”

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisinden yararlanılmıştır?

- A) açıklama
- B) tartışma
- C) öyküleme
- D) betimleme

23. 'Bir elinde vicdan, bir elinde cüzdan,
Savaşıp kendini bulacaksın.

Bir elinde silah, bir elinde Bayrak,

Gerektiğinde VATAN için öleceksin.

Yukarıdaki şiirin ana duygusu nedir?

- A) Savaş
- B) Karalılık
- C) Vatan sevgisi
- D) Aile sevgisi

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde
kişileştirme yoktur?

- A) Çiçekler baharın şarkısını söylüyor
- B) Dünya kadar işim var
- C) Rüzgar saçlarını okşar her daim
- D) Dağlar karlarını silkeledi bahar gelince

25. Aşağıdakilerden hangisi makalenin
özellikleri arasında yer almaz?

- A) Bilgi vermek ve bir gerçeği açıklamak için yazılır..
- B) Açık ve anlaşılır bir dil kullanılır.
- C) Yazılanların ispatlanma amacı yoktur.
- D) Gazete ve dergilerde yayımlanır.

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ler"
çokluk eki abartma anlamı katmıştır?

- A) Sergide son derece güzel, çeşit çeşit tablolar gördük.
- B) Ağaçlardaki kuş yuvalarını görünce çok şaşırđım.
- C) Masadaki yemekleri görmeliydim
- D) Anadolu insanının yüreği okyanuslar kadar geniştir.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisi neden-
sonuç ilişkisi belirtmektedir?

- A) Fatma çok yaramazdır.
- B) Fatma her zaman kitap okur.
- C) Fatma temiz bir çocuktur.
- D) Fatma planlı çalıştığından başarılıdır.

28. O , yazın yaşamına başladığı ilk günden
bu yana kimseyi taklit etmemiş, olgun bir
sanatçıdır.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak
istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgün
- B) Başarılı
- C) Ulusal
- D) Evrensel

29. 'Yürü-' (Geniş zaman kipi, olumsuz soru biçimi 2. tekil kişi)

Yukarıdaki fiilin yay ayraç içinde belirtilen biçimde çekimi hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Yürümez misin?
- B) Yürümemiş misin?
- C) Yürümüyor musun?
- D) Yürümeyecek misin

32. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan fiillerin hangisinde zaman (anlam) kayması vardır?

- A) Dedem ben doğmadan vefat etmiş.
- B) 2002 yılında Adıyaman'a geldim.
- C) Büyüyünce sen de hayatın zorluklarını öğrenirsin.
- D) Asansörün düğmesini Hasan bozmuş.

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı gereklilik kipiyle sağlanmıştır?

- A) Benimle sinemaya gelir misin?
- B) Amcam da yarın gidecek mi?
- C) Bu kitabı okumalı mıyım?
- D) Ödevlerini yapıyor musun?

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Adıyaman'ın turistik yerlerine bayılıyorum.
- B) Yazar bu romanda iki kardeşin başından geçenleri anlatıyor.
- C) Ağaçsız bir yerde yaşanmaz.
- D) Kalabalık yerler insanı şenlendiriyor.

31. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan fiillerin hangisinde zaman (anlam) kayması yoktur?

- A) Babam yarın Antalya'dan geliyor.
- B) Her akşam çantamı düzenlerim.
- C) Selçuklular 1071'de Malazgirt Savaşını kazanır.
- D) Zavallı adam iki yıl önce evinden ayrılır.

34. Söyleyecek misin?

Yukarıdaki fiilin özellikleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Geniş zaman olumlu soru biçimi
- B) Şimdiki zaman olumlu soru biçimi
- C) Gelecek zaman olumlu soru biçimi
- D) Gereklilik kipi olumlu soru biçimi

35. 'Her akşam film seyrediyorum.'

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledesine benzer bir kip (anlam) kayması vardır?

- A) Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkıyor.
- B) Önümüzdeki hafta karne alıyoruz.
- C) Alışverişimi sürekli bu marketten yapıyorum.
- D) Bu araba yirmi yıl önce üretiliyor.

36. Aşağıdaki fiillerin hangisinde kip eki kendi anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Seneye okulumu bitireceğim.
- B) Yazarlık merakım küçük yaşlarda başladı.
- C) Soruları çözerken çok dikkatli olacaksın.
- D) Her pazar bu parka gelirim.

37. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Dedem bize sürekli hikayeler anlatırdı.
- B) Bu romanını üç yıl önce yazmıştı.
- C) Hava üç gündür çok soğuktu.
- D) Üniversite sınavına hazırlanıyordu.

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiilin duyulan geçmiş zamanıyla çekimlenmiş bir isim vardır?

- A) Sadece onun sesi güzeldi.
- B) Evin bir odası çok karanlıkmış.
- C) Hava sıcaksa dışarı çıkmam.
- D) Akıl kişiye sermayedir.

39. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiilin geniş zamanıyla çekimlenmiş bir isim vardır?

- A) Sen çok başarılı bir öğrencisin.
- B) Aldığın kazak çok güzelmiş.
- C) Aradığım kitap kimsede yoktu.
- D) Bu şair, eskiden çok ünlü biriymiş.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiilin görülen geçmiş zaman olumsuz biçimiyle çekimlenmiş bir isim vardır?

- A) Mahallenin sokakları dar değilmiş.
- B) Evimiz okula çok uzak değildi.
- C) Ev güzel değilse kiralamam.
- D) Siz doktor değilmişsiniz.

41. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Hava soğduğundan sobayı yaktık.
- B) Elma almak için manava gitti.
- C) Çok çalışırsan sınavı kazanırsın.
- D) Okula gitmek üzere evden çıktı.

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Her gün Hürriyet gazetesi alırım.
- B) Arkadaşımın dokuz taş oynadık.
- C) Sen de bizimle pikniğe gel.
- D) Hiçbir şey yapmak istemiyorum.

42. 'Bahçedeki ağaçlar rüzgardan yorgun düşmüştü.'

'Yeni arabam yolda su gibi akıyordu.'

'Fırat Nehri mürekkep olsa derdimi anlatmaya yetmez.'

Yukarıdaki cümlelerde sırasıyla hangi söz sanatları kullanılmıştır?

- A) Abartma-Kişileştirme-Benzetme
- B) Kişileştirme-Benzetme-Abartma
- C) Benzetme-Abartma-Kişileştirme
- D) Kişileştirme-Abartma-Benzetme

